

नं. ५९४२

यजुर्वेदस्य १० मं पारिशिष्टं
इष्टका पुराणे नामः

पत्र ५ ————— ०

संहिता ब्राह्मणं

पञ्चर्वेदस्य) दशमं परिशिष्टम्

इष्टका मूरणं नाम

परिधर

प ३

॥ श्री यत्तपुरुषाय नमः ॥ हरिर्ऽम् अथा तः सुपर्णचित्यस्थानेः कातीयसूत्रशे
षमृ जु पक्षस्यानुव्याख्यास्यामः ॥ तत्रेष्टकाप्रमाणं समचतुरस्त्राणां य
थापुरुषमंगुलैः षडंगुलं द्वादशाष्टादशचतुर्विंशतिरिति पृथक् पृथक् ६.३
पादभागपद्याजंघामात्रीवृहतीनां तद्वर्द्धनतियगर्द्धर्षीख्याश्च जंघामात्री
(तुतिर्यग्द्वादशभिरध्यर्द्धचतुर्विंशतिरष्टादशभिस्तिर्यग्त्रिग्राहिण्यर्द्ध
वामेनगार्हपत्यस्यर्मजलं परिलिख्य षोडशपदमध्ये पद्यश्रोण्यर्द्धसानूका
पञ्चदः परिलेखांतरं वक्त्रा उल्लिख्य पद्याविधेः पादभागास्तद्वर्द्धषट्त्रिं
शत्तुल्या वक्त्राः क्षेत्रपूरणावृहतीशब्दान्नचयनयोगात्रिग्राहिणीजंघामात्र्यु ॥ १॥

ध्यर्द्धः षडङ्गुलं चतुरङ्गुलं चोत्तमं विकल्पो मस्यावा ॥ १॥ चयनमवचनेय
 था योजी। वर्षीयस्यो ह्यानाधुपध्माधानः शेषेष्टौ वक्ता इति क्षेत्रप्रकरणदेके
 कस्यां मज्जादिसं पदत्रयजुश्रतः पादमात्र्यः पंचम्यां गार्हपत्येर्द्धहृतीना
 स्त्थाने च तस्योर्द्धपद्या अयुस्त्वमितो नूक्या मर्द्धपद्ये स्तृष्टीनां चापस्यावालखि
 ल्यानां च पूर्वा पूर्वा तृतीया यामप्ययेप्ययेष्टौ लोका न्वयस्या अर्द्धः पुरस्ता
 दमितो नूकं जघामात्र्यो चतुर्थ्या पश्चाच्च चतुर्द्देशचार्द्धपद्याद्वितीया तृतीययो
 रेतः सिग्ने वेलायां दक्षिणतस्तिरश्चालिखिता अनाकसत्पंचचूडानां चोष्णि
 ग्विराजश्चार्द्धपद्याश्चेदष्टौ पुरस्ता स्तोमभागाः पश्चाच्च दक्षिणतः सप्तोत्तर
 तः शिष्टा अर्द्धमेधमृतीयायामृते तव्यानाकसत्पंचचूडा गार्हपत्यपुन

श्रिती चोसेधयोगादुलूखलोखानिखननंच॥१॥लोकंष्टणाःप्रथमाया
 षट्सप्ततिपादमात्रीणामुपदध्यादष्टाविंशतिमर्द्धपद्यानां पादनागानां न
 वशतानिचतुर्विंशान्यात्मनितासांविभागः प्राणभृदयस्यांतरेषु षट्ष
 ट्टपादमात्रीस्तन्मध्येष्वेकैकामर्द्धपद्यां पुरस्तात्तु पादमात्र्यावर्त्तसौ चापरे
 ण द्वितीयेर्द्धपद्ये पश्चाच्च तद्देवान्नृतीयायां दिश्यास्त्वभितोर्द्धपद्याद्वियजु
 षंच सर्वनशेषादक्षिणयोः पुरुषयोः पूर्वस्यात्पद्यामुद्धृत्वा परमस्मिन्नुपद
 ध्यादर्द्धपदामुत्तरयोः षट्षपंचाशतं पादमात्रीणां तिस्रोर्द्धपद्या पंचाशे च श
 ते पादनागानामेकैकस्मिन्पक्षेन्यक्षे पंचाशतं पादमात्रीणां सप्तार्द्धपद्याः ॥२॥
 षड्विंशे च शते नादनागानां पुच्छे ॥३॥ द्वितीयायां स्वक्तिषु जंघामात्रीं रभि

तो वयस्याः सर्वत एकेकामध्यर्द्धत्रिग्राहिणी जंघामात्री मध्यर्द्धचयपाकमंत्रि
 ग्राहिणी नाड्यं गुलानि पक्षयोरात्मनि पुच्छेतयोः पुरस्ताजंघामात्र्यौ पूर्वा
 र्द्धत्रिग्राहिणी स्थाने च पक्षयोः पुच्छपाश्वेष्टुत्रिग्राहिणी जंघामात्र्यंतरेष्वध्यर्द्धः
 शेषे च नुर्विंशतिपादमात्रीणां द्वादशार्द्धपद्याः षट्पंचाशानि नवशतानि-
 पादभागानां चतुरश्वार्द्धपादनागानात्मनि द्वा नवते च शते पादनागानाम
 र्द्धपद्यां च पक्षे पक्षे पंचषष्ठेशते पादनागानामर्द्धपादभागौ च पुच्छे ॥ १॥ प्रथम
 यावृत्तीयोक्ताथ विशेषां षोडशार्द्धपद्या उपरध्याञ्च तस्य च बृहतीः स्वक्ति
 षु विंशतिपादनागानाधिकानात्मनि प्राणभृच्छानेषु पादमात्री बृहती स
 हिते चां नर्द्धे पञ्चाब्दस्यात्र मितश्चैकेकासाक्षाद्दक्षिणेनरे च द्वे द्वे सार्द्धे

प्राणभृतां च तिस्रस्त्रिस्तोत्राणि च तस्य च तस्यः पश्चिमाः साक्षीपक्षपुच्छे
 न्यस्त्रिस्तोत्रोर्द्विपद्या उक्त्यष्टपद्यानां गानधिकानुपदध्यात् ॥ १॥ द्वि
 तीयावच्चतुर्थ्यविशेषः ॥ पश्चात्तययोर्दक्षिणोत्तरे अभितश्च तस्य च तस्यो
 र्द्विपद्याः पश्चाज्जघामायावभितोर्द्विपुरस्ताच्चतुर्दशचार्द्धपद्योर्द्विषट्च
 कैकामंतश्चोणोर्द्विहस्तौ तदंतरे त्रिग्राहिण्योपादमाचौ च शेषपादभागाश्च
 तुभिरधिकानुत्तराश्चोदक्षिणभ्यां द्वावृत्ती त्रिग्राहिणीपादमात्रीरुत्तरतः शोण्य
 सयोः पूर्ववदक्षिणभ्यां शोण्यमवांतरदेशो चेदन्यतरश्चाद्धपद्यास्तस्मात्पु
 रुषास्त्रिग्राहिण्योपादभागानुक्त्यद्विगुणांस्तावतोर्द्विपादभागानुपदध्यात् ॥
 ह्यपंचम्यामंतराविराजः ॥ पुच्छस्त्रिग्राह्याः पादलोकावष्टौ च मध्यत आष्टौ ता
 समध्यमो भागस्तस्मिन् ज्वालितिरिक्तादक्षिणोत्तरयोर्वक्त्रालिरिक्ता मध्यमे

पादभागाणां चतुःसप्ततानि पञ्चशतान्युपदध्या चत्वारि चार्द्धपादभागाणां दक्षि
 णोत्तरयोरष्टत्रिंशान्यष्टावष्टौ शतानि पादभागाणां चतुर्विंशति
 ष्ठांशवशतमर्द्धपादभागाणां मुत्तरेषोऽष्टपादभागाणां धिकानुपदध्या दक्षि
 णेर्द्धपादभागान् ॥ ७ ॥ विष्णोषु नवपादभागलोकाः ॥ पञ्चमी च निभागलक्षणा
 निमध्येर्द्धपद्यामुपदध्या चैव पादभागान् होत्रीयेत् ६ सयोः प्रांचार्द्धपादभा
 गौ द्वौ द्वौ तदपरंचवाह्यमेकैकामन्तरंचतुर्नीगौ द्वौ द्वौ चर्द्धपद्यायाश्च
 नेष्टौ ब्राह्मणा ॥ ८ ॥ स्थे चतुरोपादभागान् मार्जालीयेर्द्धपद्यामभितोर्द्धपद्योर्द्धप
 द्यो ॥ ९ ॥ अथातः सर्वासां पक्षेष्टकानां समासेन संख्याप्रमाणान्यनुव्याख्या
 स्यामः सहस्राण्येकादशसप्ततिचशतानि स्रश्च नैर्ऋतः पादमात्रो लक्षणा
 तासां विभागः पादभागाणां नवसहस्राणि शतद्वेद्वावष्टे तत्र चक्रातिस्विता

नाऽसप्तदशशतानि द्वात्रिंशन्वर्द्धपादभागानाऽषट्शतान्यष्टासप्तत्यधिका
नितत्रवक्रालिखितानां देशते द्वे द्वावष्टे चतुर्भागा द्वा दशतत्रवक्रालिखिताश्च
त्वारः पादमात्रः शतशतानि सप्तसप्तत्यधिका नितत्रार्द्धे सैष्टादशार्द्धपद्याष्टा
शीतिपातं तत्रार्द्धे सैष्टादशतत्रतिरश्चालिखिताः सप्तविंशतिस्तत्रव
क्रालिखिते द्वे जंघामात्रः पंचाशदध्यर्द्धे एकादशोत्तरर्द्धे शतं बृहत्तयः षट्सप्तवा
चतस्त्रोर्द्धे बृहत्तया हि सप्ततिर्वक्राष्टौ द्वे पादोन्ने एको रखातिस्त्रौ वेति विभा
गदृष्टकापाकशोषाभ्यां त्रिंशन्माना ननु हीयते त्रिंशन्माना ननु हीयते ॥ १॥ १॥ १॥
विष्वज्योतिषकोणेषु एकैकं पादं क्षिपेत् तन्मध्यमर्द्धनागैस्तु पंचम्यां परयेद्बुधः
॥ १॥ सत व्याषाढे तु ये वेदक्षिणोत्तरभागयोः ॥ त्वीया द्वमेर्द्धनागैस्तु त्र्यषाढो नौ
विवर्जयेत् ॥ २॥ त्र्युतच सहस्रं च शतं च सप्ततितथा ॥ संख्येषां शोडित्वा स्यात्

४

मेस्तस्मै चमुनये नमः ॥ ३॥ प्रथमायां यजुष्मत्यः पूर्वयोरेकविंशतिः सपादादक्षिणे
विद्यान्मूनाः पादेन चोत्तरे ॥ ४॥ अष्टादशसमारब्धाः सपादादक्षिणापरे ॥ एक
नविंशतिर्नूनाः पादेन चोत्तरापरे ॥ ५॥ दक्षिणां सोत्तरं श्रोणोरनूकः प्रागनूक
वत् ॥ ज्ञेयस्तिर्यगनूकवदन्यस्त्रक्तिसमुद्भवः ॥ ६॥ प्रतिपुंसं द्वितीयायां सार्द्ध
कादशष्टकाः ॥ तनव्ये चाधिके पुंसो रूपक्षत्रेति पूर्वयोः ॥ ७॥ एकैकस्मिं नृती
यायां यजुष्मत्यस्तु योऽशः सपादाः पूर्वयोर्नूनापादेनापरयोस्तथा ॥ ८॥
अपरयोश्च शत्रुष्यस्थिः सपादाः सप्तषट्पदैः ॥ व्यर्द्धात्रिंशद्यजुष्मत्यः समभागे
न पूर्वयोः ॥ ९॥ पंचम्यामर्द्धमेसार्द्धः षट्पंचाशद्यजुष्मती ॥ दक्षिणे त्रयोविंशति
रेकविंशतिचोत्तरे ॥ १०॥ इति दृष्टकापूरणं नाम दशमं परिशिष्टं संपूर्णम् ॥ ११॥

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and faint, illegible markings, possibly from the reverse side or due to age. A vertical red binding strip is visible along the right edge.